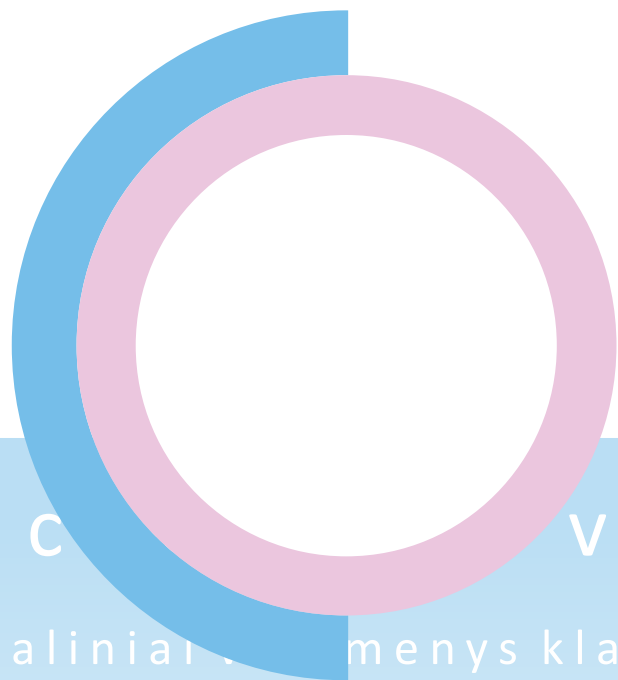

Socialiniai vaidmenys klasėje

Socialiniai vaidmenys klasėje

Socialiniai vaidmenys klasėje Socialiniai vaidmenys klasėje

Socialiniai vaidmenys klasėje

Socialiniai vaidmenys klasėje Socialiniai vaidmenys klasėje

Problema

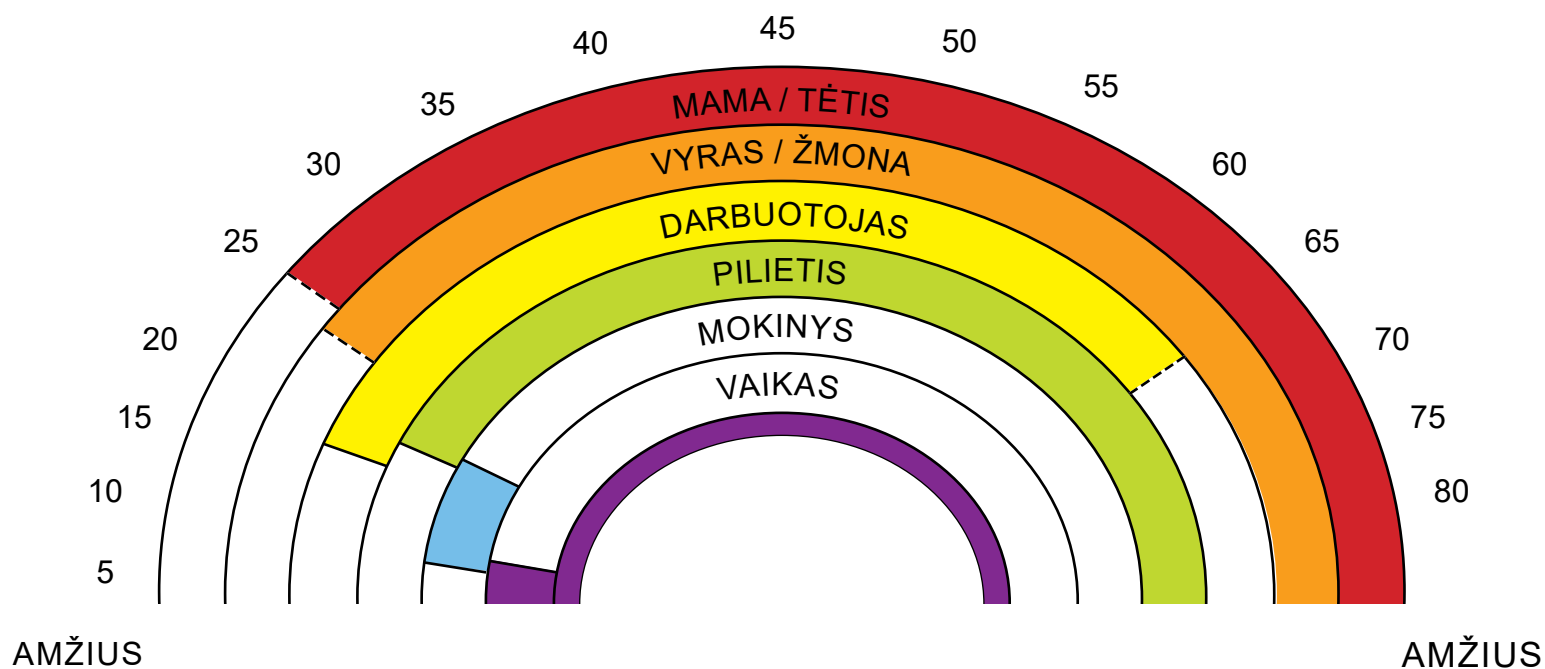

Kodėl kartais sunku pritapti grupėje, klasėje?
Kodėl kartais sunku į grupę ar klasę įsileisti kitokį asmenį?

Kas yra socialiniai vaidmenys?

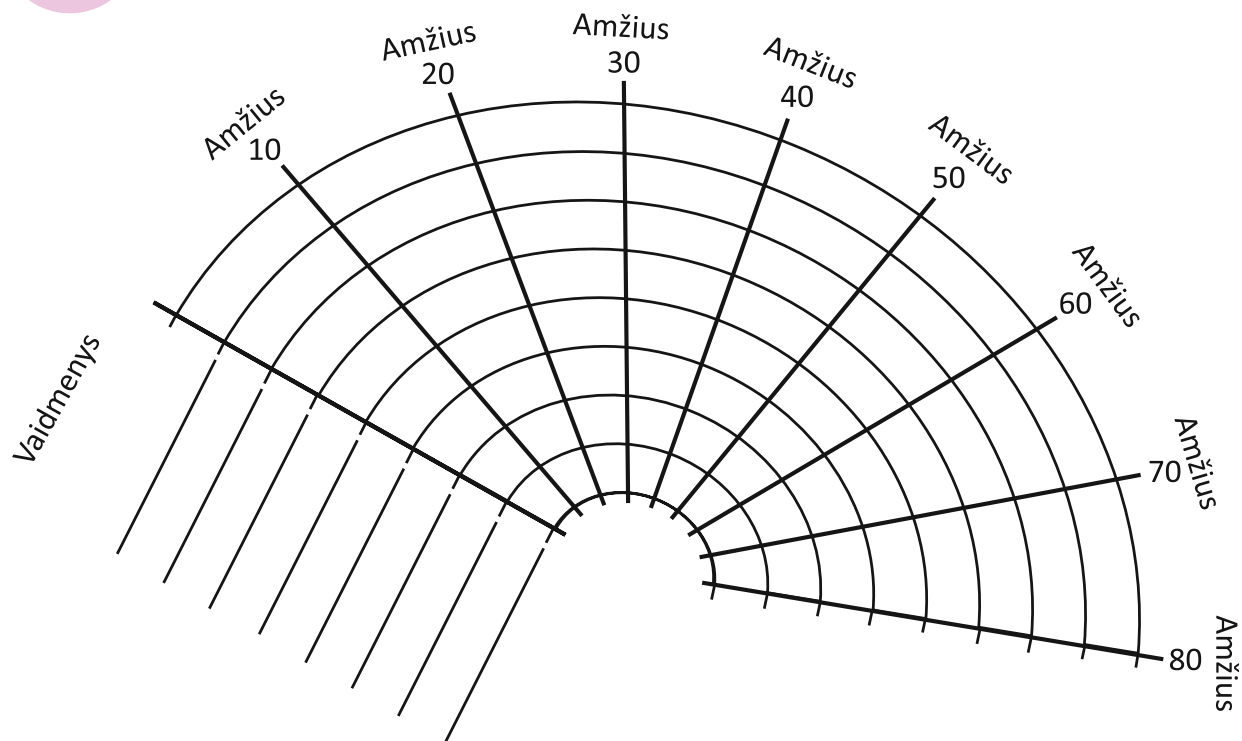
- **Socialinis vaidmuo** – tam tikras elgesys, susijęs su asmens veikla, užimama padėtimi.
- **Vaidmens atlikimas** – nebūtinai veikla. Ši sąvoka vartojama ir ryšių su kitais žmonėmis specifikai apibūdinti.

D. Superio „Gyvenimo vaidmenų vaivorykštė“

1 užduotis „Kas aš esu?“

Socialiniai vaidmenys klasėje

Šnekusis teroristas

Kalba be perstojo, dominuoja bet kurioje diskusijoje, apie viską žino ir skuba pasidalyti su kitais. Toks žmogus nesijaučia saugiai, savo šnekumu siekia pritarti lyderiams, nori pasijausti priimtas. Stengdamasis pelnyti pagarbą, pripažinimą bando demonstruoti žinias.

Didysis niurzglis

Kiekvienos diskusijos metu jis skundžiasi draugais, užduotimis, sąlygomis arba bet kuo kitu. Jo negatyvizmas gali slopinti grupės entuziazmą. Tipiškos frazės: „Problema ta, kad...“, „Gera, visa tai puiku, bet...“, „Nepavyks...“, „Kam to reikia...“ ir pan.

Didysis dvejetainis

Šnekiojo teroristo variantas. Jis viską vertina labai skeptiškai ir tuo gali užkrėsti visą grupę. Mėgstamiausios frazės: „Mes bandėme tai daryti, nieko gero“, „Nepasiseks“, „Nesąmonė“. Toks žmogus praktiškai visuomet jaučiasi vyresnis už kitus grupės narius, remiasi savo patirtimi, primena neįgyvendintas idėjas, nepasitiki savimi ir į visas naujoves žvelgia kaip į grėsmingas. Norėdamas apsiginti skeptiškai vertina situacijas.

Gėlytė

Atsiskyres nuo grupės. Toks dalyvis primena dekoratyvinį augalą. Jo indėlis į bendrą grupės darbą yra labai mažas. Mėgsta frazė: „Atsiprašau“. Dažniausiai jis tyli. Tema gali jo visiškai nedominti ir būti jam nenaudinga. Dažnai sunku reikšti mintis arba jis paprasčiausiai linkęs klausytis, o ne kalbėti.

Juokdarys

Laido pokštus, anekdotus, pašiepia grupės narius. Tam tikra dozė humoro visada naudinga, bet, kai jo per daug, tai pradeda erzinti. Mėgstamos frazės: „Tai man primena...“, „Kartą aš žinojau žmogų...“. Toks žmogus siekia būti grupės dalimi, tik pasirenka ne patį geriausią būdą.

Konspiratorius

Neveikia vienas, o susiranda dar vieną ar kelis grupėje, su kuriais diskutuoja nekreipdamas dėmesio į likusius grupės narius. Dažnai jie tęsia ankstesnį pokalbį arba aiškinasi tarpusavyje aptariamus grupėje teiginius.

2 užduotis

Darbas grupėmis. Perskaityti tekstus ir atsakyti į klausimus.

Klausimai:

- **Kokius** mokinių socialinius vaidmenis įžvelgiate šiame tekste?
- **Kokias** stiprias ir silpnas puses įžvelgiate šiuose socialiniuose vaidmenyse?
- **Ką** patartumėte šiems mokiniams, kad jie galėtų lengviau pritapti klasėje?
- **Kaip** klasės draugai turėtų elgtis, kad šie mokiniai lengviau pritaptų klasėje?

1 grupė

Simona klasėje visada jaučiasi vieniša, atsiskyrusi. Ji yra tyliausias vaikas klasėje, tačiau geranoriška, mandagi. Mergaitei labiau patinka klausytis, nei kalbėti. Dažnai ji būna užgauliojama dėl tokio savo būdo.

Mergaitės bendraklasis Joris yra jos priešingybė. Jis nenustodamas kalba, neleidžia pasireikšti kitiems. Šis berniukas visada viską žino ir stengiasi savo žiniomis pasidalinti su kitais. Kartais perdėtas savęs vertinimas lygus kitų bendraamžių sumenkiniui, todėl daug kam šis berniukas klasėje nepatinka.

2 grupė

Klasėje Vaidotas nieko nedaro vienas. Jis sugeba suburti savo draugus, bet kur ir bet kada aptarti jiems itin svarbius reikalus (pvz., naujų automobilių privalumus per literatūros pamoką). Pamokoje jie nenustoja šnabždėti, krizenti. Ignoruodami aplinką ir aplinkinius, jie užsiima tik jiems svarbiais reikalais. Kartais tokie jų poelgiai erzina klasės draugus.

Tačiau klasėje yra Tadas, iš kurio gali išgirsti vis naujų anekdotų, pokštų. Jis nevengia ką nors pašiepti ar tiesiog pralinksminti klasės draugus.

3 grupė

Klasėje Inesa visada būna kuo nors nepatenkinta. Net jei vienuintelė gauna geriausią pažymį už biologijos kontrolinį darbą (devynetą), sielojasi, kad negavo maksimalaus įvertinimo (dešimtuko). Visada atsiranda, kas sugeba ją suerzinti, visada būna kažkas, kas jai nepatinka.

Toje pačioje klasėje mokosi Paulius, kuris nepasitiki savo jėgomis, į visas naujoves žvelgia atsargiai. Jis visada stengiasi remtis savo patirtimi.

Apibendrinimas

- Socialiniai vaidmenys svarbūs kasdienybėje. Jie dažnai nusako tam tikrus žmogaus ypatumus, leidžia geriau pažinti kitą, tačiau vien to neužtenka.
- Empatija ir tolerancija yra būtinos, norint puoselėti draugystę, šiltus bei sėkmingus santykius, tarpusavio ryšius.

Refleksija

- Sužinojau...
- Supratau...
- Nustebau...

Ačiū už dėmesį!